

Recomandare privind raportul referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice și a planurilor strategice multianuale

AAC 2026-4

Ianuarie 2026

Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC) își exprimă recunoștința pentru sprijinul financiar oferit de UE

Recomandare privind raportul referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice și a planurilor strategice multianuale

Index

Index	2
I. Context	3
II. Justificare.....	3
III. Recomandări	7

I. Context

Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC) salută raportul referitor la evaluarea intermediară a orientărilor strategice și a planurilor strategice multianuale.

Raportul evaluează progresele înregistrate în punerea în aplicare a orientărilor strategice și eficiența în atingerea obiectivelor orientărilor strategice, cu posibilitatea de a adapta acțiunile în consecință. Raportul va contribui, de asemenea, la evaluarea articolului 34 din Regulamentul privind politica comună în domeniul pescuitului (PCP).

Contrar evaluării intermediare a metodei deschise de coordonare (MDC)¹, raportul nu include recomandări specifice bazate pe constatările sale.

Articolul 34 stabilește orientări strategice fără caracter obligatoriu pentru a promova durabilitatea și a contribui la securitatea alimentară și la aprovizionarea cu alimente, la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă. Orientările strategice stau la baza planurilor strategice multianuale (PSNM) ale statelor membre, iar UE și statele membre oferă sprijin financiar pentru punerea în aplicare a orientărilor strategice și a planurilor strategice naționale. Aceasta conduce la următorul lanț valoric, în care AAC, Mecanismul de asistență pentru acvacultură și Centrul european de referință pentru starea de întreținere a animalelor acvatice (EURCAW-Aqua) desfășoară activități de sprijin:

Orientări strategice + PSNM + Sprijin financiar => Durabilitate/securitate alimentară/creștere economică/ocupare a forței de muncă

II. Justificare

AAC remarcă faptul că Orientările strategice nu stabilesc obiective cuantificate sau rezultate de referință în raport cu care să poată fi evaluat progresul. În schimb, orientările sunt însoțite de anexa la Comunicarea Comisiei Europene COM(2021)236, care stabilește o listă de activități care urmează să fie întreprinse de Comisie și de statele membre. Prin urmare, evaluarea intermediară analizează în primul rând dacă acțiunile au fost puse în aplicare, mai degrabă decât dacă aceste acțiuni au produs progrese în ceea ce privește durabilitatea, securitatea alimentară, creșterea economică sau ocuparea forței de muncă. Această structură limitează capacitatea raportului de a evalua eficacitatea sau valoarea adăugată a UE.

¹ Study on an interim evaluation of the Open Method of Coordination (OMC) for the sustainable development of EU Aquaculture [Studiu privind o evaluare intermediară a metodei deschise de coordonare (MDC) pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii în UE], Raport final, 24 aprilie 2019

Durabilitate, securitate alimentară, creștere economică și ocuparea forței de muncă

Pe baza evaluării intermediare, este prea devreme pentru a observa impactul asupra durabilității sporite, securității alimentare, creșterii economice și ocupării forței de muncă. Cu toate acestea, evaluarea intermediară analizează progresele realizate în principal prin intermediul indicatorilor economici și de productivitate. O evaluare cuprinzătoare a impactului asupra obiectivelor de mediu, sociale și de stare de întreținere a animalelor este limitată, deoarece nu au fost introduși indicatori pentru alte dimensiuni ale adecvării prevăzute de orientările strategice. Fără astfel de indicatori, nu este posibil să se determine dacă acțiunile întreprinse începând cu 2021 au fost eficiente, în special în ceea ce privește durabilitatea mediului, starea de întreținere a animalelor și acceptarea socială.

Raportul de evaluare intermediară ia în considerare doar **durabilitatea** economică. Scăderea indicatorilor-cheie precum EBIT, ROI, FEI, productivitatea muncii și productivitatea capitalului arată că durabilitatea economică nu a fost îmbunătățită. De asemenea, este imperativ să se stabilească indicatori ai altor aspecte ale durabilității, inclusiv, dar fără a se limita la, de exemplu, starea de întreținere a animalelor și serviciile ecosistemice, pentru a evalua impactul general asupra durabilității. În ceea ce privește datele prezentate cu privire la performanța economică, AAC constată limitări semnificative. Raportul se bazează în mare măsură pe rapoartele statelor membre, pe care le recunoaște a fi foarte variabile în ceea ce privește detaliile și acoperirea. Datele recente privind producția și ocuparea forței de muncă sunt incomplete, cu cifre disponibile doar până în 2022. În ciuda acestui fapt, tendințele sunt raportate fără suficientă transparență metodologică, ceea ce înseamnă că concluziile privind performanța economică ar trebui tratate cu precauție. Acești factori limitează semnificativ fiabilitatea analizei tendințelor și capacitatea de a evalua impactul sau valoarea adăugată a UE.

Raportul intermediar nu ia în considerare evoluțiile din domeniul **securității alimentare**. Raportul din 2025 al Observatorului Pieței Europene pentru produse provenite din pescuit și din acvacultură (EUMOFA) privind piața de pește din UE² evidențiază faptul că în 2018 a apărut o tendință clară de scădere a autosuficienței UE în ceea ce privește produsele acvatice, determinată de reducerea continuă a producției interne atât din pescuit, cât și din acvacultură. Autosuficiența totală a scăzut de la 44,6% în 2017 la 38,1% în 2023, iar acvacultura nu a contribuit la creșterea securității alimentare pentru produsele acvatice.

Raportul intermediar concluzionează că nu există informații suficiente pentru a estima **creșterea** producției și dezvoltarea **ocupării forței de muncă** în perioada 2021-2024. AAC nu susține această concluzie. Datele din rapoartele EUMOFA, rapoartele Comitetului științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) și Eurostat arată că producția de acvacultură din UE a scăzut din 2016 în ceea ce privește volumul și ocuparea forței de muncă.

² Piața de pește din UE 2024, EUMOFA

În plus, rezumatul Comisiei privind obiectivele naționale multianuale în domeniul acvaculturii până în 2020 vizează o creștere a producției de peste 300 000 de tone până la o cantitate totală de peste 1,5 milioane de tone³. Obiectivele nu au fost îndeplinite, Eurostat indicând că producția pentru 2020 a fost de 1,1 milioane de tone.

Obiectivele de creștere din PSNM-urile actuale indică, de asemenea, o creștere de aproximativ 300 000 de tone de produse acvatice, însă raportul intermediar nu include nicio monitorizare a obiectivelor de creștere.

Prin urmare, se poate concluziona că MDC voluntară și neobligatorie nu a fost un succes și nu a îndeplinit obiectivele PCP.

Progres

AAC este de acord că **Comisia Europeană** a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește punerea în aplicare a acțiunilor din orientările strategice.

AAC este, de asemenea, de acord cu necesitatea de a depune eforturi mai mari pentru diseminarea conținutului diferitelor documente și instrumente puse la dispoziție ca parte a punerii în aplicare a orientărilor strategice. În plus, **AAC** s-a angajat să organizeze webinarii suplimentare privind rezultatele așteptate ale orientărilor strategice.

Raportul intermediar reiterează constatările anterioare, conform cărora **statele membre** au înregistrat unele progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a orientărilor strategice; cu toate acestea, aceste progrese sunt insuficiente în ceea ce privește abordarea obstacolelor de lungă durată, cum ar fi accesul la spațiu și procedurile complexe și lungi de acordare a licențelor. În plus, Curtea de Conturi Europeană⁴ a concluzionat că persistă obstacole semnificative, cum ar fi procedurile administrative complexe și lipsa de integrare cu politicile de mediu, care împiedică extinderea sectorului.

AAC estimează că **finanțarea** furnizată de UE și de statele membre pentru dezvoltarea acvaculturii UE începând cu 2014 este de aproximativ 2 miliarde EUR și adaugă că impactul real nu poate fi evaluat din cauza lipsei indicatorilor de durabilitate⁵.

Bariere și voință politică

Primele orientări strategice au fost finalizate în 2013 și au identificat următoarele patru **obstacole** majore în calea creșterii economice:

³ Summary of the 27 Multiannual National Aquaculture Plans (Sinteza celor 27 de planuri naționale multianuale pentru acvacultură), Comisia Europeană, 2016

⁴ Raportul special: Politica UE în domeniul acvaculturii, Curtea de Conturi Europeană, 25/2023

⁵ Ibid

- Sarcini administrative excesive/proceduri de acordare a licențelor
- Necesitatea de a îmbunătăți accesul la spațiu și apă
- Consolidarea competitivității acvaculturii din UE
- Promovarea unor condiții de concurență echitabile pentru operatorii din UE prin exploatarea avantajelor competitive ale acestora

Din păcate, cele patru bariere rămân valabile și în 2025.

Raportul de evaluare intermediară semnalează îngrijorarea cu privire la lipsa unei atenții politice suficiente acordată acvaculturii în procesul de elaborare a politicilor, în comparație cu alte sectoare, cum ar fi pescuitul, agricultura și sectoarele noi. De asemenea, raportul concluzionează că succesul MDC depinde de voința politică a statelor membre de a aloca resursele necesare pentru dezvoltarea acvaculturii.

Studiul intermediar (2019) menționează, de asemenea, că succesul MDC depinde de angajamentul politic și de capacitatea acestuia de a sprijini și de a avea un impact real asupra reformelor naționale. Cooperarea politică ar trebui să fie relevantă și concretă, să producă rezultate vizibile și să ajungă la părțile interesate și la factorii de decizie, inclusiv la niveluri politice superioare.

Dificultățile în obținerea licențelor și în găsirea spațiului disponibil sunt primele bariere în calea dezvoltării acvaculturii. Aceste două bariere au reprezentat aspecte esențiale în punerea în aplicare a orientărilor strategice pentru perioada 2013-2020.

De exemplu, raportul de evaluare intermediară menționează următoarele:

- Comisia a organizat șapte seminare tehnice cu administrațiile naționale în perioada 2015-2018.
- Comisia a elaborat mai multe documente de orientare privind legislația UE cu impact asupra acvaculturii (de ex., Directiva-cadru privind apa, Directiva-cadru privind strategia pentru mediul marin, Natura 2000 etc.), cu scopul de a oferi o interpretare comună a reglementărilor UE.
- Documentele de orientare tehnică nu sunt suficiente pentru a aborda problemele specifice și concrete întâlnite în punerea în aplicare a regulamentelor UE și a directivelor transpuse.

III. Recomandări

Recomandarea AAC:

Pentru Comisia Europeană

AAC susține că lipsa unei atenții politice și a unor resurse suficiente pentru dezvoltarea acvaculturii în statele membre explică de ce MDC nu este:

- Eficace: Aceasta nu a îmbunătățit coordonarea politicilor.
- Eficientă: Resursele utilizate, inclusiv finanțarea, nu au generat efecte tangibile.
- Coerentă: Nu există coerență cu politicile naționale privind acvacultura.
- Relevantă: Acesta nu a sporit atenția politică a statelor membre față de acvacultură.

Nu este posibil să se evalueze impactul MDC asupra durabilității sociale și de mediu din cauza lipsei de date și indicatori. Cu toate acestea, datele disponibile privind durabilitatea economică, creșterea economică, ocuparea forței de muncă și securitatea alimentară confirmă faptul că MDC nu a generat valoare adăugată la nivelul UE, astfel cum se prevede în PCP.

Prin urmare, AAC recomandă Comisiei Europene următoarele:

- 1. Introducerea unui nou cadru politic al Uniunii privind acvacultura, astfel cum a fost propus anterior de AAC⁶**

⁶ Recomandarea AAC pentru o reformă a politicii în domeniul acvaculturii, AAC, iulie 2024. https://aac-europe.org/wp-content/uploads/2024/07/RO_4-AAC-Recommendation-for-an-Aquaculture-Policy-Reform.pdf

Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC)

Rue Montoyer 31, 1000 Bruxelles, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/aquaculture-advisory-council/>
www.aac-europe.org